

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11456/2024
14.07.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Татјане Миљуш и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца „Империјал Сервис“ ДОО Лозница, чији су пуномоћници Александра Марковић и Марија Обрадовић, адвокати из ..., против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Душан Филиповић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Шапцу Гж 1484/22 од 21.02.2024. године, у седници одржаној 14.07.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Шапцу Гж 1484/22 од 21.02.2024. године у ставу првом изреке, као изузетно дозвољеној.

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **УКИДА СЕ** пресуда Вишег суда у Шапцу Гж 1484/22 од 21.02.2024. године у ставу првом и усвајајућем делу става другог изреке и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање, у том делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П 671/20 од 27.04.2022. године, одржано је у целости на снази решење о извршењу јавног извршитеља Мирка Ратковића из ... број 130И.Ивк. 840/19 од 29.11.2019. године, а приговор туженог одбијен (став први изреке). Обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 69.280,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до пресуде у року од 8 дана од пријема писаног отправака пресуде, док се захтев за исплату износа преко досуђеног до трошковником траженог износа од укупно 145.368,80 динара одбија (став други изреке).

Пресудом Вишег суда у Шапцу Гж 1484/22 од 21.02.2024. године, преиначена је пресуда Основног суда у Лозници П 671/20 од 27.04.2022. године у ставу првом изреке, тако што је укинута у целини решење о извршењу јавног извршитеља Мирка Ратковића из ... број 130И.Ивк. 840/19 од 29.11.2019. године, а приговор тужене усвојен (став први изреке). Преиначена је пресуда Основног суда у Лозници П 671/20 од 27.04.2022. године у обавезујућем делу става другог изреке, тако што се обавезује тужилац да туженој накнади целе трошкове парничног поступка у износу од укупно 71.502,00 динара у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде са законском

затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате, док се захтев тужене за накнаду трошкова преко досуђеног, а до траженог износа од 109.560,00 динара, захтев тужене за законску затезну камату на досуђени износ од 71.502,00 динара за период од дана пресуђења до извршности пресуде, захтев тужене за законску затезну камату на наведену разлику, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова првостепеног парничног поступка одбијен.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/2011...10/23, Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужиоца ради уједначавања судске праксе, па је на основу члана 404. став 2. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, па је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена је власник стана број .., површине 61,93 м² на првом спрату пословно-стамбене зграде број .. у Лозници у улици ... број .. по основу уговора о продаји стана који је као купац закључила са продавцем ББ дана 20.09.2016. године у којем се у члану 3. сагласила да се обрачун и плаћање утрошене енергије врши сагласно одлукама Градске управе Града Лозница, без обзира ко буде испоручилац топлотне енергије. ББ је затим са тужиоцем закључио уговор којим се тужилац обавезао да за наведену пословно-стамбену зграду испоручује топлотну енергију у складу са Одлуком о условима и начину снабдевања топлотном енергијом коју доноси Скупштина Града Лозницу. Тужена је дана 19.02.2018. године ангажовала предузеће ДОО „Монтер терм“ Крупањ које је извршило радове раздвајања инсталације централног грејања у стану тужене од заједничких инсталација централног грејања у згради, као и монтаже и повезивања електричног котла од 6 киловата, а раздвајање је извршио тако што су у дистрибутивном ормару у стану цеви раније постојећег грејања раскачене и блиндиране. Тужена је пре тога усмено обавестила тужиоца да жели да се искључи са постојећег система грејања преко којег тужилац пружа услуге грејања у целој згради, да је тужилац тражио да га тужена о томе обавести у писаној форми, те да је тужилац туженој доставио рачуне за услуге грејања у стану тужене за период од 01.10.2018. године до 30.04.2019. године, те да је у наведеним рачунима тражена само накнада за фиксно задужење у које неспорно није укључена накнада за испоручену топлотну енергију. Тужена није платила накнаду по наведеним рачунима.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца оценивши да тужена није могла да се самоицинијативно искључи са система грејања у току грејне сезоне без сагласности осталих станара, што је супротно члану 35. Одлуке о условима и начину снабдевања топлотном енергијом,

којом је прописано да купац може отказати уговор о продаји топлотне енергије у писменом облику са отказним роком од 90 дана, али не у току грејне сезоне, да у смислу члана 64. исте одлуке није дозвољено појединачно искључење стамбених и пословних јединица у току грејне сезоне од 01.10. до 03.05 наредне године, а да је уз захтев неопходно доставити доказ да су измирене све доспеле обавезе, да се у смислу члана 67. исте одлуке искључење врши тако што се у дистрибутивним ормарима искључи само та стамбена јединица, а ако исти не постоји грејна тела се фактички одвајају од система тако што им се прикључене цеви секу и заваре. Како тужена није поднела захтев за искључење у писаној форми уз сагласност свих купаца са тог мерног места, а радњу искључења је предузела 19.02.2018. године у току грејне сезоне, дужна је тужиоцу платити накнаду за фиксно задужење за наведени период.

Према оцени другостепеног суда закључак првостепеног суда се не може прихватити. Другостепени суд сматра да се тужена искључила са система грејања којим је тужилац снабдевао топлотном енергијом зграду у којој се налази стан тужене, па и њен стан још 19.02.2018. године што јесте у грејној сезони, али много пре грејне сезоне за коју тужилац тражи накнаду за услуге грејања које неспорно није ни могао пружити туженој, јер њен стан је већ био искључен са наведеног система. Сматра да тужена није дужна платити услуге грејања када грејање није ни користила. Стога је решење о дозволи извршења укинуто.

По оцени Врховног суда овакво становиште другостепеног суда се заснива на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 356. став 1. и 2. Закона о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 145/14) прописано је да енергетски субјект који обавља делатност дистрибуције топлотне енергије (у даљем тексту: дистрибутер топлотне енергије) обавља делатност снабдевања топлотном енергијом тарифних купаца под условом утврђеним овим законом и прописима које доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе (став 1.), да је дистрибутер топлотне енергије дужан да врши дистрибуцију топлотне енергије свим купцима топлотне енергије на подручју на којем обавља ту делатност на принципима јавности и недискриминације (став 2.)

Одредбом члана 361. став 1. и 4. истог закона прописано је да надлежни орган јединице локалне самоуправе, града, својим прописом утврђује услове и начин обезбеђивања континуитета у снабдевању топлотном енергијом купаца на свом подручју, права и обавезе дистрибутера топлотне енергије, права и обавезе купаца топлотне енергије, доноси тарифне системе, издаје лиценце, доноси тарифне ставове и даје сагласност на цене топлотне енергије и прописује друге услове којима се обезбеђује редовно и сигурно снабдевања купаца топлотном енергијом, у складу са законом (став 1), да јединица локалне самоуправе може за обављање делатности производње топлотне енергије, дистрибуције и снабдевања купаца топлотном енергијом основати један енергетски субјект (став 2).

Одредбом члана 2. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/2011, 104/16) прописано је да комуналне делатности у смислу овог закона су делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као

и надзор над њиховим вршењем (став 1), да су комуналне делатности делатности од општег интереса (став 2), да су комуналне делатности производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом (став 3. тачка 3). Одредбом члана 5. став 1. истог закона прописано је да комуналну делатност могу обављати јавно предузеће, привредно друштво, предузетник или други привредни субјект.

Одредбом члана 13. истог закона прописано је да Скупштина јединице локалне самоуправе одлукама прописује начин обављања комуналне делатности, као и општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности и корисника услуга на својој територији, укључујући и начин плаћања цене комуналне услуге, начин вршења контроле коришћења и наплате комуналне услуге и овлашћења вршиоца комуналне делатности у вршењу контроле и мере које су контролори овлашћени да предузимају (став 1), да уколико одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о обављању комуналне делатности није предвиђено закључење појединачних уговора између вршиоца и корисника комуналних услуга, сматра се да је уговорни однос о пружању комуналне услуге настао започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком пружања комуналне услуге у складу са прописима којима се ближе уређује обављање те комуналне делатности (став 6), да обавезе корисника комуналне услуге, укључујући и плаћање цене комуналне услуге, настају започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком пружања комуналне услуге, и када се она користи супротно прописима којима се уређује та комунална делатност (став 7).

Сагласно наведеним законским овлашћењима, Скупштина општине Лозница је донела Одлуку о условима снабдевања града топлотом енергијом („Службени лист Града Лозница“, бр. 2/2013,12/2015,4/2019), којом је уредила опште услове за вршење делатности снабдевања града топлотном енергијом, начин плаћања, права и обавезе испоручиоца који врши делатност снабдевања града топлотном енергијом, као и корисника, у вези са испоруком и преузимањем топлотне енергије, а одредбом члана 33. став 2. прописано је да уколико уговор о продаји топлотне енергије није склопљен у писаној форми, сматра се да је уговорни однос између енергетског субјекта настао са даном почетка испоруке топлотне енергије. У овом случају су енергетски субјект и стварни корисник топлотне енергије недвосмислено одговорни за настале обавезе снабдевања топлотном енергијом у складу са одредбама ове одлуке. Чланом 87. став 4. наведене одлуке прописано је да власнику стамбене или пословне јединице у оквиру заједничког објекта који је искључен на дистрибутивном орману енергетски субјект ће испоставити рачун у висини 30% цене по м² простора, 12 месеци на име фиксних трошкова. Чланом 12 Тарифног система за обрачун топлотне енергије за тарифне купце („Службени лист Града Лознице“ бр 2/2013 и 12/215) прописано је да купац мора измирити фиксни део трошкова испоруке топлотне енергије, независно од потрошње односно у време када му је прекинута испорука топлотне енергије по члану 64. Одлуке о условима и начину снабдевања топлотном енергијом. Одредбом члана 35. став 3. те одлуке прописано је да ако на једном продајном месту топлоту преузима више купаца, отказ важи само, уз писану сагласност свих купаца тог мерног места, уколико постоје техничке могућности за појединачно искључење купаца са заједничког места преузимања топлотне енергије.

Из цитираних законских одредаба произлази да до заснивања облигационог односа између вршиоца и корисника комуналне услуге, односно настанка обавеза за корисника услуге, укључујући и обавезу да плати цену комуналне услуге, долази

закључењем уговора између ових лица или започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком њеног пружања у складу са прописима којима се ближе уређује обављање те комуналне делатности, па чак и када се ова услуга користи супротно прописима који је уређују. Како је комунална делатност дистрибуције топлотне енергије делатност од општег интереса, пружалац ове комуналне услуге је у обавези да и након што се одређени потрошач определио да не жели да користи топлотну енергију, обезбеди несметано снабдевање осталих корисника ове услуге у истом објекту. Имајући у виду да је тужена самоиницијативно извршила искључење са система централног грејања и тиме поступила супротно одредбама Одлуке о условима снабдевања града топлотном енергијом, није престала њена обавеза да плаћа грејање како је то прописано цитираном Одлуком и Тарифом.

Међутим, тужена је оспорила и висину тужбеног захтева, спроведено је вештачење које другостепени суд због погрешне примене материјалног права није узео у обзир приликом одлучивања.

У поновљеном поступку другостепени суд ће сагледати указане примедбе и донети одлуку засновану на закону.

Са изнетих разлога Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић